

Editie: zomer 2020.

*Dit is de Nieuwsbrief Dyslexie zomer 2020. Wat een bizarre periode hebben we achter de rug. Een periode van extremen in deze Coronatijd: sommige leerlingen hebben nauwelijks hinder ondervonden van de quarantaine of hebben zelfs genoten van de rust thuis. Anderen zijn voor scholen buiten beeld gebleven en hebben nauwelijks schoolwerk kunnen doen. Te midden van deze maatschappelijke onrust zetten we ons onverminderd in om de leerlingen die hulp nodig hebben bij het verwerven van het lezen en spellen, te ondersteunen. In deze update hebben we aandacht voor de uitkomsten van de Dyslexie **Monitor 2019 met een uitstapje naar het onderscheid tussen de ondersteuningsniveaus 2 en 3**. Ook geven we een update over de plek waar het gesprek over **ondersteuningsniveau 3 een vervolg heeft gekregen**. Verder blikken we alvast vooruit naar het **leesconvent**, dat POLD in januari 2021 zal organiseren. Tenslotte komen we terug op de **decentralisatie van de EED-zorg**. We wensen iedereen een goede zomervakantie toe!*

Monitor 2019

De kengetallen omtrent het verwijsgedrag richting de EED en het bijbehorende verhaal achter de opvallende getallen zijn ook over het kalenderjaar 2019 verzameld. Hieruit blijkt dat de basisscholen in Lelystad gemiddeld conform de prevalentienorm verwijzen. Percentueel is het aantal diagnostiek- en behandeltrajecten nog iets te hoog. Omdat het onwaarschijnlijk is dat deze kengetallen richting de prevalentienorm een representatief beeld geven van de werkelijke noden, zijn scholen met opvallend verwijsgedrag benaderd. Hoe kijken zij naar hun eigen verwijsgedrag, welke leerlingen zijn onterecht in beeld, zijn er ook leerlingen niet in beeld, welke knelpunten hebben deze geselecteerde scholen? Uit het beeld dat daaruit is ontstaan blijkt dat scholen hinder hebben van de leerkracht en ib-wisselingen die plaatsvinden. Deze hebben invloed op de continuïteit en het ingezette beleid. Ook verdwijnt daardoor kennis van leesproblemen en staat borging onder druk. Daarnaast blijft ondersteuningsniveau 3 een moeizame exercitie voor een aanzienlijk aantal scholen.

Wat is nu eigenlijk het verschil tussen ondersteuningsniveau 2 en ondersteuningsniveau 3?

Als een leerling na een periode basisaanbod onvoldoende vooruitgaat en tot de 25% zwak presterende leerlingen behoort op een hoofdmeting, intensiveert de leerkracht de instructie en breidt het aantal oefenmomenten uit. Dit noemen we ondersteuningsniveau 2. De meeste methoden bieden hiervoor extra aanwijzingen voor instructie en inoefening. Dit doet de leerkracht tot de volgende hoofdmeting met een extra tussenmeting halverwege.

Als bij deze 2^e hoofdmeting opnieuw sprake is van onvoldoende groei en de leerling scoort nog steeds een E, wordt ondersteuningsniveau 3 (ON3) ingezet boven op de zorgniveaus 1 en 2. Hierbij gaat het om een specifieke interventie die uitgevoerd en/of ondersteund wordt door de zorgspecialist in de school. De interventie past bij de leerling en diens onderwijsbehoeften en is afgestemd op zijn/haar hiaten in de lees- en/of spellingontwikkeling. Dit gebeurt in een groepje van maximaal 4 kinderen, betreft minimaal een uur in de week gedurende de periode tot de volgende hoofdmeting. Tussendoor wordt met een tussenmeting gekeken of de gekozen werkwijze effectief is.

ON3: van OAB naar schoolbestuurders.

De benodigde aandacht voor ondersteuningsniveau 3 (ON3) is in de periode vanaf de vorige nieuws update onderwerp van gesprek geweest tijdens de gemeentelijke bespreking in het kader van het Onderwijs-Achterstandenbeleid (OAB). Ondersteuning in de vorm van leesgroepjes (al dan niet bovenschool georganiseerd) en de inzet van BOUW hebben hierin aandacht gehad. Aangezien de voortgang van de OAB vertraging heeft opgelopen hebben nu de drie grote schoolbesturen de handen ineengeslagen. Zij hebben POLD gevraagd om samen met de scholen een ontwerp te maken voor ON3. Dat betekent dat eerst in beeld gebracht zal worden waar behoeften liggen op de school: waar lukt het niet om het leesproces te begeleiden, welke knelpunten liggen er aan de basis, hoe wordt ON3 momenteel vormgegeven en waar lukt de uitvoering niet voldoende en welke behoeften zijn er dan? Met de beleidsmedewerkers van SKOFV, SchOOL en SCPO is nu een enquête in voorbereiding die via de intern begeleiders zal worden verspreid, naar verwachting vlak na de zomervakantie. Op basis daarvan kan dan een gericht aanbod worden ontwikkeld. Voor deze uitwerking zal ook de Werkgroep Dyslexie-Onderwijs worden ingezet. . In deze werkgroep participeren intern begeleiders en taal-/leescoördinatoren van de drie grote schoolbesturen. Het is kortom heel fijn dat vanuit dit mooie initiatief van de schoolbestuurders in het najaar een concreet aanbod uitgewerkt kan worden ter ondersteuning van de leesontwikkeling van de grote groep kinderen met taal-/leesproblemen.

Leesconvent

Om met elkaar kennis te delen en ervaringen uit te wisselen op dit onderwerp ON3, zal er op 20 januari 2021 een leesconvent Lelystad worden georganiseerd voor intern begeleiders en taal-/leescoördinatoren. Jaarlijks organiseert Lexima in Ede een nationaal dyslexie congres en het lijkt goed om het stimuleren van kennis en ervaring dicht bij huis te brengen. Aan het programma wordt gewerkt, maar naast uitwisseling zal er een keynote worden verzorgd door een deskundige op dit terrein.

Decentralisatie EED

De vervlechting van onderwijs en zorg is hard nodig en tegelijk erg moeilijk. Toch zal het motief ook de komende jaren zijn om de expertise van de zorgaanbieders dicht bij de scholen in te zetten. Wat zou het mooi zijn om daadwerkelijke ondersteuning dicht bij de klas te realiseren. Dat de routing van 'leesdossier naar EED-behandeling' in ieder geval korter en slimmer kan, is ook de inzet van de gemeente Lelystad. Per januari 2021 zullen er nieuwe contracten met zorgaanbieder worden gesloten. Daartoe zal in het najaar nagedacht worden over de concrete inrichting van EED voor de komende jaren. Ook de schoolbestuurders zijn betrokken bij deze zoektocht naar doordecentralisatie en innovatie. Tegelijkertijd speelt er een landelijke ontwikkeling m.b.t. de herinrichting van de EED zorg. In november 2019 heeft Dhr. Peters een motie ingediend waarbij hij verzoekt om de dyslexiezorg weg te halen bij jeugdhulp en voortaan via de samenwerkingsverbanden passend onderwijs te laten lopen en het oorspronkelijke budget over te hevelen naar onderwijs. De verwachting is dat deze motie tussen nu en een jaar zal worden aangenomen. Hoe één en ander zal lopen is nog toekomstmuziek, maar we houden jullie op de hoogte.

Korte berichten

Nieuw formulier voor EED

Het schoolformulier EED heeft een kleine maar belangrijke wijziging ondergaan. Omdat uit het oude formulier niet altijd voldoende kon worden opgemaakt welke hulp er was geboden, moesten er vaak achteraf nog documenten worden aangeleverd. Dit werd als vervelend ervaren. Vanaf nu moeten dus altijd handelingsplannen worden toegevoegd. Het nieuwe formulier is te vinden op de website van POLD.

NKD

Stand van zaken ontwikkeling brede vakinhoudelijke richtlijn dyslexie met als doel ontschotting en samenwerking in de keten van onderwijs en zorg. In het najaar wordt een proef uitgevoerd met de nieuwe richtlijn 3.0. De verwachting is dat deze in de loop van 2021 gebruikt zal kunnen worden.

Nieuwe methode

Naast BLOON, BOUWI, Flits!tutorlezen is nu ook Letterster op de markt.

Dit digitale ondersteuningsprogramma kan tot 1 oktober gratis uitgeprobeerd worden.

Vragen/opmerkingen

Neem voor vragen/opmerkingen gerust contact op met je eigen vertegenwoordiger in de Werkgroep Dyslexie-Onderwijs, of met Ellen Gommer (e.gommer@pold.nl) of met Joyce Couprie (j.couprie@pold.nl).